

VIBORG
KOMMUNE

16a stk. 2 Miljøgodkendelse
af
konsumægsproduktionen
på
Tastumvej 39
7850 Stoholm

JUNI 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

---

juni 2021	Indholdsfortegnelse.....	0
Datablad	.....	3
1.1	Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2	Afgørelse.....	4
1.3	Ikke teknisk resumé	5
1.4	Offentlighed	6
2	Vilkår for konsumægsproduktionen, Tastumvej 39, 7850 Stoholm	7
3	Generelle forhold.....	10
3.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	10
3.2	Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
3.3	Gyldighed.....	10
3.4	Retsbeskyttelse	10
4	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	12
4.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	12
4.2	Placering i landskabet - anlægget.....	13
5	Husdyrhold, staldanlæg og drift	14
5.1	Husdyrhold og produktionsareal	14
5.2	Energi- og vandforbrug	19
5.3	Ventilation.....	21
5.4	Foder	22
5.5	Spildevand herunder regnvand.....	22
5.6	Affald.....	23
5.7	Råvarer og hjælpestoffer	25
5.8	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	26
6	Gødningsproduktion og -håndtering	28
6.1	Gødningstyper og mængder.....	28
7	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	29
7.1	Ammoniak og natur	29

7.2	Lugt	33
7.3	Fluer og skadedyr	34
7.4	Transport	35
7.5	Støj fra anlægget og maskiner	36
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	37
7.7	Lys	38
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	39
9	Miljøkonsekvensrapport	41
10	Alternativer	41
11	Miljøledelse	42
12	Ophør	43
13	Samlet konklusion	45
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	46
14.1	Godkendelsens gyldighed	46
14.2	Klagevejledning og søgsmål	46
14.3	Underretning om godkendelsen	47

DATABLAD

Titel:

**§ 16a stk. 2 Miljøgodkendelse af konsumægsproduktionen på
Tastumvej 39, 7850 Stoholm**

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	41481153
Husdyrbrugets navn	Østergård
Beliggenhedsadresse	Tastumvej 39
Postnummer	7850
By	Stoholm Jyll

Ansøger

Ansøgers navn	Hans Rauff Hansen
Ansøgeradresse	Tastumvej 39
Ansøgerpostnummer	7850
Ansøgerby	Stoholm Jyll
Ansøgetelefon	20321184
Ansøger-email	Hansrauff@hotmail.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	27350755
Konsulent virksomhedsnavn	Søhøjlandets Regnskabskontor v/Keld Th Sloth
Konsulentnavn	Niels Provstgård
Konsulentadresse	Nørreskov Bakke 28
Konsulentpostnummer	8600
Konsulentby	Silkeborg
Konsulenttelefon	21427446
Konsulent-email	nep@shlrk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910207216
CHR numre	40791

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 9m - Fly By, Fly
Matrikel: 13c - Tastum By, Kobberup
Matrikel: 1a - Tastum By, Kobberup
Matrikel: 1h - Tastum By, Kobberup
Matrikel: 2d - Tastum By, Kobberup
Matrikel: 1ap - Tastum Sø, Kobberup
Matrikel: 24 - Tastum Sø, Kobberup

Dato for godkendelse: den 8. juni 2021

Godkendelsen er udarbejdet af:

Jette Godskesen

Agronom

Viborg Kommune

Teknik og Miljø

Prinsens Alle 5

8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Retsgrundlaget.

Ejendommen Tastumvej 39, 7850 Stoholm ejet af Hans Rauff Hansen fik i december 2009 meddelt miljøgodkendelse efter Husdyrbrugslovens § 12 til en konsumægsproduktion. I august 2013 blev der meddelt et tillæg til denne §12 godkendelse og i januar 2018 blev der foretaget en revurdering af godkendelsen.

Det tilladte dyrehold er 92.500 årshøner.

I februar 2018 blev der anmeldt og givet tilladelse til en nedgravet fortank og i september 2020 blev der anmeldt og givet tilladelse til et maskinhus.

Ny ansøgning efter husdyrbruglovens § 16a stk. 2.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til det eksisterende produktionsareal på 12.080 m² samt opførelse af to nye hønsestalde således, at det samlede produktionsareal udgør 18.120 m².

Husdyrbruget søger derudover om at opføre en gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.020 m² i tilknytning til den eksisterende gyllebeholder på 3.500 m³ med et overfladeareal 800 m².

Der anvendes 2 læsehuse, hver på 50 m², som er placeret for enden af staldene. Der etableres endnu et læsehus på 50 m² for enden af de to nye stalde. Hermed udvides gødningslageret fra 900 m² til 1.970 m².

Ejendommen drives med konsumægsproduktion på mere end 40.000 stipladser og er dermed et IE-brug. Dette udløser krav om godkendelse efter §16a stk. 2 i husdyrbrugloven.

Produktionen er ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet med andre anlæg.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 14. december 2020 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 223710.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte på Tastumvej 39, 7850 Stoholm i henhold til de gældende regler, Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 2 er baseret på oplysningerne i ansøgningen – herunder den fremsendte miljøkonsekvensrapport samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøreguleringen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Husdyrbruget har en gældende tilladelse til 92.500 årshøns. Produktionen finder sted i 4 stalde. Der søges om at etablere endnu to stalde i tilknytning til og identiske med de eksisterende stalde. Det samlede produktionsareal bliver på 18.120 m².

På husdyrbruget er der desuden en overdækket gyllebeholder, og der ansøges om at etablere endnu en gyllebeholder med naturligt flydelag. Der er etableret to læsehuse for enden af stalderne. Der udvides med endnu et læsehus identisk med de to eksisterende læsehuse. Det samlede areal for gødningsopbevaringsanlæg bliver på 1.970 m².

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 800 m til landsbyafgrænsning ved Tastum. Der er ca. 340 m til enkeltbeboelse i Over Tastum lige nord for ejendommen. Der er ca. 3,8 km til nærmeste byzone ved Stoholm mod øst.

Lugt

Beregninger foretaget i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af enkeltbolig, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transportere forventes at stige fra ca. 1000 til ca. 1.190 årlige transportere til og fra ejendommen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur.

Ejendommen er beliggende forholdsvist robust, med stor afstand til de mest følsomme kategori 1 og 2 naturtyper. Beregninger viser, at alle grænseværdier er overholdt med stor margin.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Husdyrbruget overholder det vejleden-

de BAT-krav til ammoniak, og Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort 7. april 2021 med frist til at fremsende bemærkninger til den 6. maj 2021. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Naboer til Tastumvej 39 blev orienteret om ansøgningen den 7. april 2021 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger fra naboer til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 7. maj 2021 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage. Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med høringen.

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Tastumvej 39, 7850 Stoholm.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrhold og produktionsareal.

- 5) Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner							
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)	
Ansøgt drift							
Konsumæg 1	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365474) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020	
Konsumæg 2	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365512) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020	
Konsumæg 3	1680	Blandet ventilation	3 m	(#365513) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020	
Konsumæg 4	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365516) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020	
Stald 5	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#402341) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020	
Stald 6	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#402342) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020	
Sum						18120	

- 6) Der skal være monteret gødningsbånd i alle stalde og gødningsbåndene skal tømmes mindst 3 gange ugentligt med et interval på 2 dage. Drift af gødningsbånd skal registreres i logbog.
- 7) Overfladearealet af gylletank fjerkræ og gylletank 2 må maksimalt udgøre 1.820 m².
- 8) Overfladearealet på Læssehus 1, 2 og 3 må maksimalt udgøre 162 m².
- 9) Gylletank fjerkræ skal være påmonteret telt.

Energi- og vandforbrug.

- 10) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

- 11) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholdere.*

Affald.

- 12) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 13) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 14) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 15) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, jfr. Hudyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen

Lugt.

- 16) *Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.*

Skadedyr.

- 17) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

Støj.

- 18) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente,

korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv.

- 19) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 20) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

Bedst tilgængelige teknik

- 21) *Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.*
- 22) *Ved tilsyn skal der redegøre for, hvilke renere teknologier, der er indført på ejendommen samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.*

Ophør

- 23) *Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:*
  - *Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.*
  - *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 2 gælder for husdyrproduktionen på Tastumvej 39, 7850 Stoholm, CVR nr. 41481153.

Hans Rauff Hansen, Tastumvej 39, 7850 Stoholm ønsker at udvide konsumægsproduktionen ved at etablere to nye stalde samt opføre en ny gyllebeholder og et læssehus

Husdyrbruget drives med konsumægsproduktion og har over 40.000 stipladser og dermed et IE-brug. Dette udløser krav om godkendelse efter §16a stk. 2 i Husdyrbrugloven.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør, om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 2 op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for denne godkendelse, det vil sige i 2029.

Herudover skal en § 16a stk. 2 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra husdyrbruget medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 39 og 40.

2.6 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Tastumvej 39, 7850 Stoholm.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afstandene til de i husdyrbruglovens §§6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller 1 og 2.

Tabel 1. Afstandskrav.

Stald og siloer	Krav i meter	Afstand i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ca. 50 m (Boring på ejendommen eget vandværk 55.320.) Stuehus tilsluttet offentlig vand
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ca. 1,1 km fra anlæg (I/S Tastum Vandværk, ID 61024)
Vandløb/dræn/sø	15	Ca. 1000 m til Præstebæk med tilløb til Karup Å
Offentlig og privat fællesvej	15	Ca. 100 m til vej (Tastumvej)
Levnedsmiddelvirksomhed	25	- Mere end 25 m (der er butikker i Stoholm)
Beboelse på samme ejendom	15	100 m til stald, ca. 250 m til gylletank
Naboskel	30	120 m til naboskel 3a, syd for stald og gylletank
Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	➤ 50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,	50	➤ 50
Afstand kat. 1 natur	Min. 10	➤ 10
Afstand kat 2 natur	Min. 10	➤ 10

Tabel 2 Afstandskrav

Gødningsopbevaring	Krav i meter	Afstand i meter
Søer og vandløb - gyllebeholder	100	Ca. 1000 m til tilløb til Karup Å.
Nabobeboelse, krav om overdækning af nye gyllebeholdere	300	Ca. 450 m (Tastumvej 35 - bolig) ca. 500 m (Vestre Skivevej 15 – ejendom)
§ 7 natur, krav om overdækning af nye gyllebeholdere	300	Ca. 1100 m (Hedeareal syd vest for ejendommen)

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune konstaterer, at alle afstandskrav er overholdt.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlægget er placeret i et område, der i Kommuneplanen for Viborg er udpeget som ”Særlig værdifuld Landbrugsområde og uden for områder, der i er udpeget som Særlige Beskyttelsesområder. Der er Særlige Beskyttelsesområder langs Karup å vest for anlægget.

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Tastumvej 35 i en afstand på ca. 380 m. Der er ca. 3.8 km til byzone i Stoholm og ca. 380 m til samlet bebyggelse i Over Tastum.

Der er ca. 6 km til byzone i Vridsted.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget vil give en helhed og sammenhæng mellem landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen består af et bygningsæt med de oprindelige stalde og stuehus. Ved siden af er der et nyere maskinhus/silobygning, foderlade, ladebygning og kornsiloer. Senest er der i 2020 bygget et nyt maskinhus mod øst, tæt op ad eksisterende maskinhus. Ejendommens vaskeplads og kemikalierum er opgraderet i forbindelse med dette byggeri.

Staldene til husdyrproduktionen er identiske. Grundarealet er 23 m x 80 m, svarende til 1.840 m². Staldene er opført i lyse/hvide stålelementer, med grå eternittag. Ægpakkeri er opført i samme stil. De udendørs siloer ved pakkeriet er lyse/hvide glasfibersiloer og amerikanersiloerne ved foderlade er i galvaniseret stål.

Mellem staldene er pakkerum og servicerum opført. Det er også bygget af lyse/hvide paneler med grå eternittag. I tilknytning hertil er fodersiloerne placeret. Der er et påslag til modtagelse af foder og mineraler i løs vægt.

Ventilationsanlægget er mekanisk. Stald 1+2 har traditionel ventilation med afkast i kip. De to nyeste stalde er med ventilation monteret i siderne. Alle stalde har vægventiler langs siderne for indtag af ventilationsluft. I taget er der monteret brandventilation i alle stalde.

De to ansøgte stalde bliver opført i samme materialer, dimensioner og farver som eksisterende stalde. Ventilationen udføres som nyeste ventilation i stald 3+4. Indretning og drift er ligeledes identisk med eksisterende produktion.

Der er fast gulv i alle stalde også under inventaret. Staldene er forbundet med fælles ægpakkeri, kølerum, emballagerum og afdeling til foderblanding og minerallager. Her findes også omklædnings område og tekøkken.

De eksisterende stalde anvendes til produktion af konsumæg. Inventaret i staldene er etagesystem hvor hønerne kan bevæge sig i flere niveauer, se figur 1 og 2. Der er gødningsbånd i inventaret og det gør det muligt at fjerne den faste gødning løbende.

Der er monteret 4 rækker inventar i hver stald på ejendommen. I nordenden sidder foderanlæg og ægtransport bånd. I sydenderne muges gødningen ud.

Hensyn til dyrevelfærd er en parameter som bliver stadig mere aktuel og etablering af tiltag, som sikrer bedre velfærd, har høj prioritet. Lavere dødelighed forventes at blive en af de positive effekter. Indretning af en stald til ægproduktion skal sikre at hønerne får opfyldt deres behov for vand, foder og adfærd.

Det faste gulv er forsynet med strøelse. Der er fri adgang under hele anlægget, så alle høner kan komme overalt. Der er mulighed for dagligt at tilføre beskæftigelsesmateriale til arealet for at trække dyrene ned og sikre beskæftigelse. Der fodres ikke på gulv. Hønerne skal op i anlægget for at få foder og vand, samtidig går de i rederne. Dermed reduceres andelen af gulvæg. Velfærden øges samtidig med at smittepres og belastning af skrabe-areal i stalden mindskes.

Særkender og foranstaltninger til minimering af påvirkning

Det valgte staldanlæg har følgende fordele:

- Gødningen tørres hurtigt ned i lighed med BAT-beskrivelsen for berigede buranlæg. Herved sikres lav ammoniakindhold i luften i stalden.
- Lavt ammoniakindhold i luften bevirker et lavt fjertab hos hønsene og en lav ammoniakemission fra staldanlægget.
- Lille fjertab hos hønsene indikerer god dyrevelfærd og god trivsel.
- Det valgte staldanlæg giver hønsene stor bevægelsesfrihed.

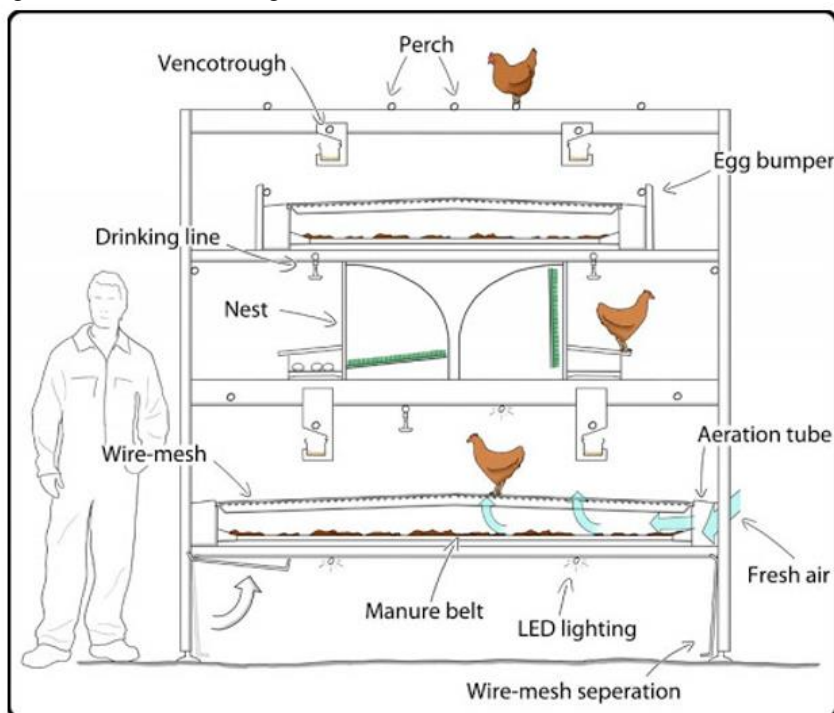
Ifølge Teknologiblad "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høns som ikke holdes i bur (alternativhønseshold)" forventes gødningstørring at reducere lugtemissionen og støvkoncentrationen i stalden i forhold til traditionelle staldanlæg med skrabeægsproduktion.

Arbejdsmiljøet i staldene er godt, da støv- og lugtgenerne forventes at være lavere end i traditionelle anlæg med slats og gødningskummer.

Al husdyrgødning eksporteres til biogasanlæg, og der tages afgasset biogylle retur. Gyllen opbevares i eksisterende tank. Gylletank nr. 1 er overdækket. Der er et ønske om at udvide det flydende lager. Det skal sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet til at modtage returgyllende fra biogasanlæg, og for at gyllen er til rådighed for markdriften på det optimale tidspunkt. Derfor søges om at etablere endnu en gylletank på 5.000 m³ på ejendommen ved siden af den eksisterende gylletank.

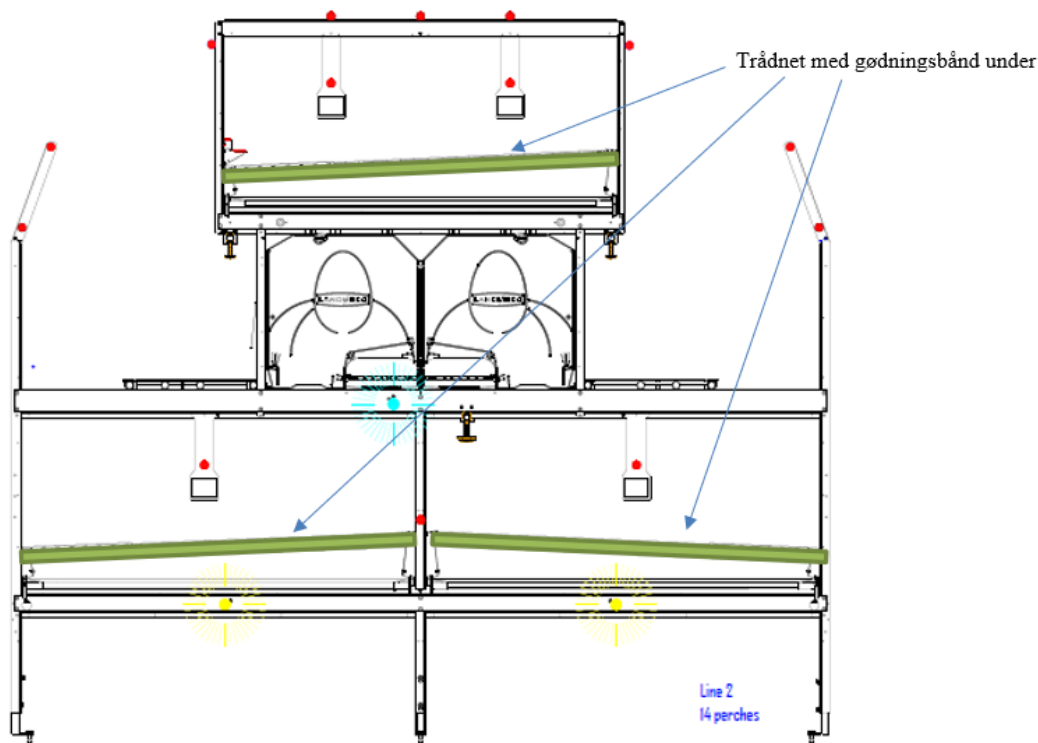
I den sydlige ende af staldene ligger der to gødningstransport-huse. Gødningshusene er lukkede. De bruges til at samle containere og holde dem isoleret forud for eksport af husdyrgødning. Containerne fyldes her, før de transporteres til biogasanlæg. De to nye stalde får fælles gødningslæssehus som også placeres syd for staldene. I nordenden bygges staldene sammen med eksisterende byggeri ved en mellemgang. Oversigt over anlægget ses i figur 3 Situationsplan og tabel 3 Produktionsbygninger.

Figur 1 Staldens indretning

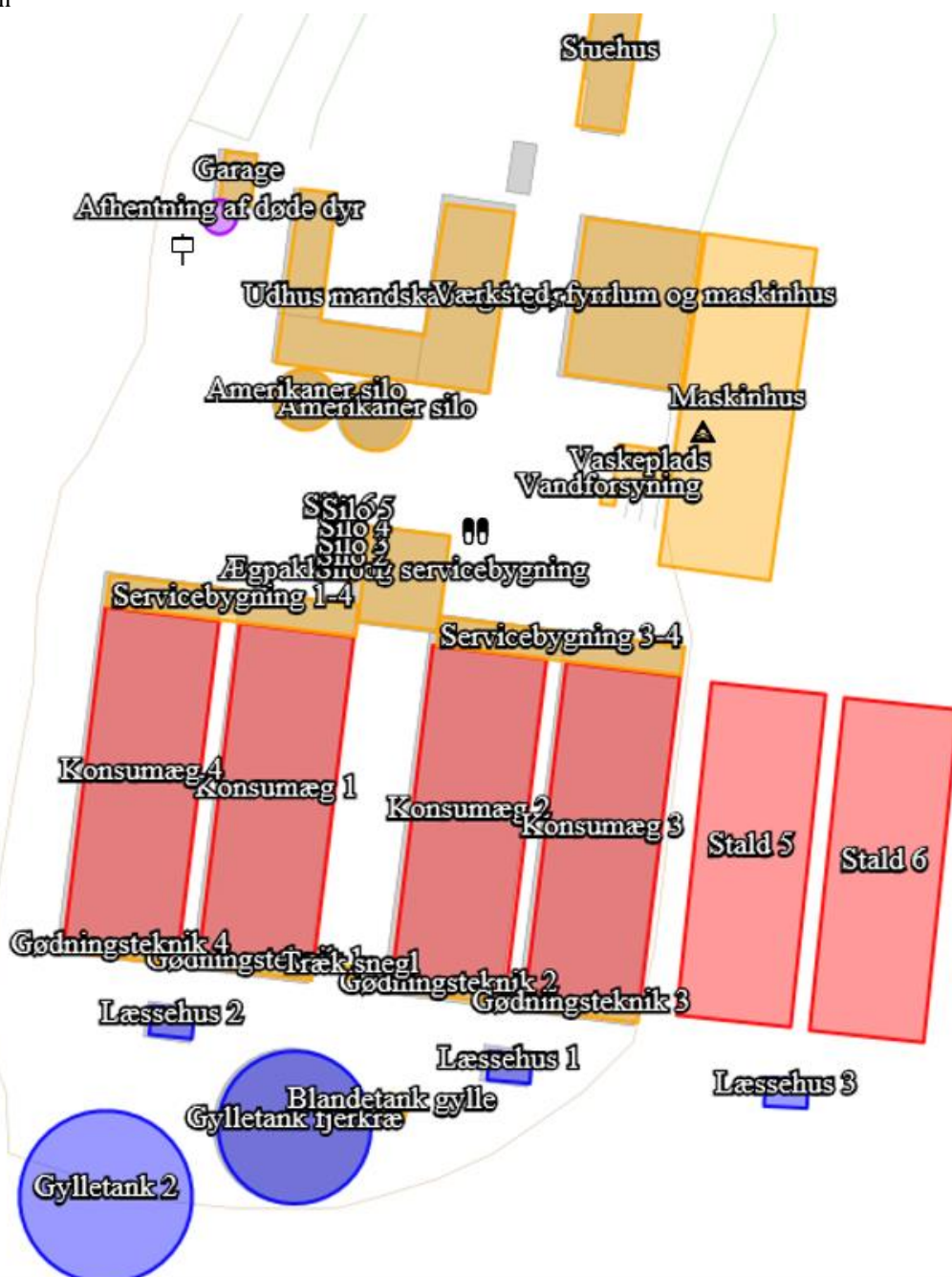
Figur 2 Produktionsarealer - markeret med grønt. Gulvet i hele stalden er også produktionsareal, når frihøjden under anlægget er min 45 cm.

Tabel 3. Produktionsbygninger

Produktion	Anvendelse	Gulvtype	Teknik	Størrelse	Produktions areal, m ²	Andre bygninge r, m ²
Stald 1	Høns- konsumæg	Fast	Etager med gødningsbånd	80,50*23,00 = 1.840,00 m ²	3020,00	
Stald 2	Høns- konsumæg	Fast	Etager med gødningsbånd	100,00*16,00 = 1.600,00 m ²	3020,00	
Stald 3	Høns- konsumæg	Fast	Etager med gødningsbånd	82,0*9,5 = 780,00 m ²	3020,00	
Stald 4	Høns- konsumæg	Fast	Etager med gødningsbånd	100,00*8,00 = 800,00 m ²	3020,00	
Stald 5	Høns- konsumæg	Fast	Etager med gødningsbånd	82,0*9,5 = 780,00 m ²	3020,00	
Stald 6	Høns- konsumæg	Fast	Etager med gødningsbånd	100,00*8,00 = 800,00 m ²	3020,00	
Gylletank			Be holder i beton	10,7 i diameter * 4 m dyb = 1450 m ³	0,00	
Gylletank 1			Be holder i betonelementer med teltoverdækning	16 m i diameter = 800,00 m ² (3.500 m ³)	800,00	
Læssehus 2-3			Lukket hus	7,0*10,0 m = 70,00 m ²	50,00	20,00
Læssehus 1-4			Lukket hus	7,0*10,0 m = 70,00 m ²	50,00	20,00
Læssehus 5-6			Lukket hus	7,0*10,0 m = 70,00 m ²	50,00	20,00
Gylletank 2			Be holder i betonelementer	17,9 m i diameter = 1.020 m ²	1020,00	
Servicebygning stald 1-4	Foderteknik og gødningshåndte ring	Fast gulv med afløb til opsamlingstank	El og styring af fodring, lys, ventilation og udmugning	7,00 m forende * 23,00 bred m = 161,00 m ² 3,00 m bagende * 23,00 m bred = 69,00 m ²	0,00	230,00
Fælles pakkerum	Ægpakkeri, kølerum, emballage og mandskabsrum	Fast gulv med afløb og mandskabsfaciliteter	Ægpakkeri, thekøkken og omklædning.	20,50 m lang og 19,00 m bred	0,00	389,50
Siloanlæg udendørs	Færdigfoder og korn	Lukket siloer	Glasfiber på støbt plads	2 * 20 m ³ + 4* 60 m ³	0,00	60,00
Siloanlæg udendørs	Korn og frø	Lukket siloer	Amerikanersiloer	705 + 1.064 ton (2012)	0,00	100,00
Siloanlæg indendørs			alle typer	150ton		
	Sam let				20090,00	679,50

Figur 3. Situationsplan

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen, (se figur 1 og 2).

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 18.120 m². Anlæggets kapacitet svarer til 153.600 hønepladser (9 høner/m²).

Produktionen er ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet med andre anlæg.

I nedenstående tabel 4 ses stalde med gulvtyper. Staldenes placering er vist i figur 1. Situationsplan

Tabel 4. Stalde med produktioner og gulvtyper

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Konsumæg 1	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365474) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 2	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365512) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 3	1680	Blandet ventilation	3 m	(#365513) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 4	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365516) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Stald 5	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#402341) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Stald 6	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#402342) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Sum						18120
Nudrift						
Konsumæg 1	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365517) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 2	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365519) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 3	1680	Blandet ventilation	3 m	(#365521) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 4	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365522) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Sum						12080
8 års drift						
Konsumæg 1	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365518) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 2	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365520) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Sum						6040

Gødningsopbevaringsanlæg

Der er én gyllebeholder fra 2010. Der søges om at opføre en ny gyllebeholder i umiddelbar tilknytning til den øvrige bygningsmasse samt endnu et læssehus, se tabel 5.

Tabel 5. Opbevaringslagre

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank fjerkræ	Flydende				800
Læssehus 1	Fast				54
Læssehus 2	Fast				54
Gylletank 2	Flydende				1020
Læssehus 3	Fast	Lukket læsseplads til gødningstransport fra stald 5+6			54
Nudrift					
Gylletank fjerkræ	Flydende				800
Læssehus 1	Fast				54
Læssehus 2	Fast				54

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes. Den ansøgte gyllebeholder, vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig

VILKÅR

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Konsumæg 1	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365474) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 2	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365512) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 3	1680	Blandet ventilation	3 m	(#365513) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Konsumæg 4	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#365516) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Stald 5	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#402341) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Stald 6	1680	Mekanisk ventilation	3 m	(#402342) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3020
Sum						18120

- 6) *Der skal være monteret gødningsbånd i alle stalde og gødningsbåndene skal tømmes mindst 3 gange ugentligt med et interval på 2 dage. Drift af gødningsbånd skal registreres i logbog.*
- 7) *Overfladearealet af gylletank fjerkrå og gylletank 2 må maksimalt udgøre 1.820 m².*
- 8) *Overfladearealet på Læssehus 1, 2 og 3 må maksimalt udgøre 162 m²*
- 9) *Gylletank fjerkrå skal være påmonteret telt.*

5.2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

El

Elektricitet anvendes til ventilation, lys, foderanlæg og ved udmugning.

Energisparende foranstaltninger

Ventilationsanlægget vedligeholdes og serviceres så der er mindst muligt elforbrug. Elmotorer udskiftes efter behov til mest energivenlige typer som kan styres af computer. Det anvendte ventilationssystem bruger EC-ventilatorer. Denne motortype kan meget energieffektivt reguleres i ydelse. Der opnås således en besparelse selv om dyreholdet øges. Ventilation udgør ca. 50 % af strømforbruget på ejendommen.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Energiforbruget følges nøje, og vedligehold/udskiftning af ventilation/lys/foderanlæg foretages ud fra en overvejelse, hvor energiforbruget er taget i betragtning.

Belysning

Der bruges el-sparerpærer hvor det er muligt på ejendommen. Udskiftning af eksisterende belysning sker til energisparerbelysning i det omfang det er muligt. Typen af armaturer i stalderne tager hensyn

til dyrenes behov og fjerkræs opfattelse af lys. Der skal være mulighed for lux styring, da dette anvendes morgen og aften. Lysdæmpning kan anvendes til adfærdsmæssig påvirkning af hønsene.

I pakkerum og forrum er opsat lys, som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Lyset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljølovgivning.

Varme

Stuehuset bruger egen varme. Produktionen af konsumæg kræver ikke varme til staldene. I servicebygning er der varme og i kølerum bruges el til køling af æggene.

Vandforbrug

Ejendommens husdyr og erhvervsdel forsynes fra eget vandværk. Privat husholdning er tilkoblet det almen vandværk. Det gør registrering af vandforbruget enkelt, idet der er et vandur i ægpakkeriet som registrerer al vand til husdyrproduktionen.

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand. Derudover bruges vand til rengøring i staldene. Der foretages vedligeholdelse af anlæg/udskiftning til nye drikkepipler efter behov. Det sikrer mod vandspild. Der iblødsættes inden rengøring, som er den mest effektive metode til vask med det laveste vandforbrug.

Der er i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. justering af vandnipler, vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Vandforbruget til drift af jordbrug opgøres særskilt.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar/drikke nipler mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner repareres hurtigt
- Der bruges iblødsætning i forbindelse med vask

Vandforbruget bliver tjekket og registreret ved dagligt tilsyn.

Tabel 6. Det forventede forbrug af vand, el og diesel før og ansøgt til produktionen på ejendommen

Forbrug og energi	Nudrift	Ansøgt drift	Forskel
Foder	4000 ton	6000 ton	2.000
Vand, drikke	7200 m ³	10800 m ³	3.600
Vand, daglig vask	10 m ³	10 m ³	0 m ³
Vand, staldvask	200 m ³	250 m ³	50 m ³
Privat, stuehus	100 m ³	100 m ³	0 m ³
Diselolie - markbrug	15.000 l	15.000 l	0 l
Varme, servicerum	1.000 kWh/år	1.000 kWh/år	0 kWh/år
El, Kwh	74.500 kWh/år	110.000 kWh/år	35.500 kWh/år

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at leve op til kravene om BAT, hvor det ikke findes referencedokumentet fra EU for de bedst anvendelige teknikker (BREF), er der opmærksomhed på energi- og vandforbrug på ejendommen.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter følgende:

§ 47. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1, indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

Stk. 3. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

10) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.3 VENTILATION

Ventilationen er etableret som kip eller vægmonteret afkast. Stald 1+2 er forsynet med 7 afkast i kip, stald 3+4 med 4x2 stk. afkast monteret i siderne. Ventilation i stald 5+6 etableres som i stald 3+4. Hver enhed med et luftskifte på 18.000 m³/time. Der er tale om et ventilationssystem med EC-ventilatorer. Denne motortype er meget energieffektivt, da den kan reguleres i ydelse. Der opnås en energimæssig besparelse, selv om dyreholdet øges.

Ventilation udgør 50 % af strømforbruget på ejendommen. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres de mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget. Der kan reguleres i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring(indsætningsdato/vægtinterval).

Ventilationsdata logges ind i en styringscomputer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ventilationsanlægget ikke er til gene for naboer, da staldene ligger i god afstand til nærmeste nabo.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

5.4 FODER

I ansøgt drift forventes et foderforbrug på ca. 6.000 t, se tabel 3. Der anvendes fasefodring med 2 - 3 faser til konsumæg. Det tilsættes fytase. Fodret kan være hjemmeblandet, men færdigfoder er mest anvendt. Medicinsk Zink og Kobber anvendes ikke, udover ved dyrlæge ordineret behandling. Der er fokus på at reducere fosforindholdet i foderet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter følgende vedr. fodring for IE-brug:

§ 46 IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk 2 IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk 3 IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

Da ovenstående er et lovkrav, stilles der ikke yderligere vilkår i forbindelse med foder

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Restvand

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand afledes til septiktank, og derfra til sivedræn.

Spildevand fra rengøring

Som hovedregel tørrengøres i forbindelse med holdskifte. Det er derfor sjældent, at der produceres spildevand fra vask af staldene. Der rengøres kun med vand, hvis der er veterinære grunde til det. Vask med vand efterfølges af desinfektion. Rengøring og vask med vand sker mellem to hold. Vaskevandet opsamles i en samlebeholder (tidligere opblandetank) og ledes til gyllebeholderen. Der bruges 200 m³ vand til vask.

Vaskevand fra daglig vask af forrum og ægrum ledes også til gylletank

Tagvand og overfladevand

Alt tag- og øvrigt overfladevand nedsives diffust på jordoverflade eller ledes til gyllebeholder.

Vask af maskiner mm (vaskeplads med olieudskiller)

Al vask af maskiner, redskaber og lignende, sker på vaskeplads på ejendommen. Alle maskinerne på ejendommen til markbrug og til transport vaskes her. Traktor og vogn som bruges til transport af husdyrgødning på ejendommen, hvorfra der kan forekomme gødnings- og foderrester m.v. vaskes i forbindelse med holdskifte og ved behov. Vask af vogne til flydende husdyrgødning sker i forbindelse med udkørsel mest om foråret men også i efteråret.

Påfyldning af og rengøring af udstyr til sprøjtemidler sker i marken. Vaskepladsen er forsynet med udskiller til olie og afløb til gylletank der er underlagt 10 års beholderkontrol. Det betyder at mark-sprøjten også må vaskes og påfyldning af bekæmpelsesmidler må foregå her.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 11) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.*

5.6 AFFALD

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fast affald:

Affaldscontainere tømmes hver 14. dag. Alt brændbart affald bliver fragtet væk i denne container. Glas, elektronisk udstyr, lysstofrør/sparepærer, samt jern og metal afleveres på genbrugsstation.

Affaldsforebyggelse og -håndtering, sker i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

1) Affaldsforebyggelse.

Der er i forbindelse med indkøb fokus på affaldsmængden, f.eks. i forbindelse med arbejdstøj og rengøringsmidler.

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

Der anvendes genbrugs-paller og papirsække eller storsække til mineraler mm.

3) Genanvendelse.

Der lægges vægt på, at redskaber og tøj kan rengøres og genanvendes i forbindelse med produktionen.

4) Anden nyttiggørelse.

Redskaber og andre indkøb til produktionen anvendes ikke andre steder.

5) Bortskaffelse.

Bortskaffelse sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ.

Desuden håndteres affald som følger:

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Husholdningsaffald afhentes af dagrenovation.

I tabel 7 ses en oversigt over affald og -mængder.

Tabel 7. Affald

	Mængde Nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald. <u>ISAG kode: 19.00*</u>	Ca 1000 kg	Ca 1000 kg	Container	Genbrug
Jern <u>ISAG kode: 23.00</u>	0 – 10.000 kg	0-10.000 kg	Container	Anden afhentning (salg)
Plastik <u>ISAG kode: 52.00</u> EAK-kode: 02-01- 04	Ca. 100 kg	Ca. 100 kg	Maskinhus	Genbrugsplads
Papir og Pap <u>ISAG kode: 50.00</u>	Ca 500 kg	Ca 500 kg	Container	Genbrugsplads
Farligt affald Kanyler Olie Lysstofrør Batterier	1-5 kg 1-2 kg 0 50- 150 stk 0-10 stk	1-5 kg 1-2 kg 0 50- 150 stk 0-10 stk	Forrum ved ægproduktion	Ordning sammen med affald fra andre produktionssteder.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA på ejendommen i henhold til gældende regler

Der anvendes lukkede containere eller spande til daglig indsamling af døde dyr. Containerplads i form af køleboks befinder sig ved indkørsel til ejendommen på befæstet areal. Her lagres desuden døde dyr fra de øvrige produktioner som drives af ansøgere, se tabel 8.

Tabel 8. Forventet antal døde dyr/år

Tastumvej 39:	<u>Koldkurvej 7</u>	Vestre Skivevej 99	Vestre Skivevej 105
Nu 5.000 kg/år			
Ansøgt: 7.500 kg/år	3.000 kg/år	3.000 kg/år	2.000 kg/år

Der afhentes kun døde dyr efter forudgående aftale. Containerplads/kølefaciliteter bliver kontrolleret før og efter afhentning af DAKA.

På grund af hygiejniske forholdsregler, indhentes containerne ikke straks efter afhentning af døde dyr. Nogle timer efter afhentning og kontakt med fremmed transportmateriel fordeles containerne atter ved staldene. Med jævne mellemrum rengøres beholderne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 13) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 14) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I øjeblikket opbevares smøreolier og anden olie i mængder der svarer til maskinparken. Det foregår i eksisterende maskinhus. Der bliver etableret et nyt kemikalierum i nyeste maskinhus. Dette vil opfylde alle krav, og derefter vil der ikke være kemikalier andre steder på ejendommen.

Der opbevares normalt ikke spildolie på ejendommen. . Små mængder fra geardrev og andet under 2 l afleveres løbende. Alt affald fra olie og kemi afhentes af et miljøgodkendt firma, sammen med affald

fra andre produktioner. Evt. afleveres affaldet på den kommunal genbrugsstation, i tabel 9 ses placering af olie og dieselolie på husdyrbruget.

Tabel 9. Placering af olie og dieselolie

	placering	underlag	tankpistol
Diesel/olie-tank	På ejendommen er der en dieselolietank på 5.900 l. Den er placeret i maskinhus ved værksted	Fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.	Tankning af diesel sker ikke på ejendommen Fyringsolie benyttes til opvarmning af produktionsbygninger på ejendommen
Disel tank			
Oplag af motorolie, smøreolie m.v.	I værksted	På hylder og holdere. Der er tale om tønder med et indhold på mellem 50 – 200 l	Der monteres pumpe/hældetud på dunkene.

Større mængder olie skiftes på værksted ved eftersyn af traktorer og læssemaskine. Imellem store serviceopgaver på maskinerne skiftes olier på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er forøget risiko for miljøuheld i forbindelse med håndteringen af olier og kemikalier på ejendommen.

5.8 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 fastsætter følgende vedrørende beredskabsplaner:

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlungsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

15) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, jfr. Hudyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gødningsopbevaring og -håndtering

Husdyrgødningen fra ægproduktionen består af dybstrøelse og fast gødning. Gødningsproduktionen fra besætningen er beregnet til 3.353 ton fast gødning og 467 ton dybstrøelse årligt.

Den faste hønsegødning under etager og slats fjernes 3 gange ugentlig via gødningsbånd og transporteres direkte til lukkede containere i læssehus. Containerne bruges til transport til biogasanlæg. Dele af dybstrøelsen kan også udmuges, hvis den skovles op på gødningsbånd. Det køres ligeledes til biogas sammen med fast gødning.

Al dybstrøelsen fjernes ved holdskifte i forbindelse med rengøring, typisk efter ca. 60 uger, og afsættes sammen med fast gødning.

Det er ansøgers vurdering, at opbevaring af husdyrgødning på ejendommen sker forsvarligt og uden væsentlig miljørisiko, herunder risiko for udsivning af næringsstoffer til grundvand, overfladevand og nærliggende natur.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fjerkrægødningen fjernes løbende fra anlægget og transporteres til et biogasanlæg. Der sendes afgasset gylle retur. Der er ansøgt om at etablere endnu en gyllebeholder således, at den samlede opbevaringskapacitet til gylle er 8.500 m³. Den lagrede gylle skal anvendes i forbindelse med markdriften på ejendommen

Viborg Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen ikke forventes at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for drift og egenkontrol:

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel 10.

Tabel 10. Ammoniakemission

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	10669,1	987,9	11657,0
Nudrift	7112,7	439,9	7552,6
8 års-drift	3556,4	459,8	4016,2

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 10.669,1 kg N/ha/år fra staldanlægget og 987,9 kg N/ha/år fra lageret.

Beliggenhed i forhold til natur

Anlægget ligger ved Over Tastum syd øst fro Tastum Plantage og Stoholm (mod øst). Området, hvor ejendommen er beliggende, er i udpræget grad landbrugsland. Karup Ådal ligger ca. 4,3 km vest for ejendommen. Karup Ådal er en del af Natura 2000 område nr. 40 (Karup Å). Syd for ejendommen er der beskyttede diger. Ca. 500 m hhv. nord, øst og vest for ejendommen ligger nærmeste § 3 beskyttede lokaliteter, som er søer.

Ingen naturpunkter får nogen øget belastning med ammoniak i forhold til nudrift.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 11. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

§ 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR

Nærmeste Natura 2000 område i forhold til anlægget er Habitatområde nr. 40 langs Karup Å (Karup Å, Kongenshus og Hessellund heder). Der er ca. 4,3 km til dette Habitatområde i vestlig retning. Habitatområde nr. 40 består af Karup Å, Koholm Å (afløbet fra Flyndersø), den nederste strækning af Resen bæk og store flade hedepartier. I ådalene omkring de to åer findes kildevæld, hængesæk, rigkær og andre kærtyper. I de svagt markerede ådalsskrænter findes desuden arealer med surt overdrev og tør hede. Hessellund Hede er et af landets største arealer med sammenhængende lyngheder. Hele området danner bl.a. levestrømlinje for Grøn Kølleguldsmed og Odder.

Habitatområde nr. 40 ligger som en meget smal afgrænsning langs Karup Å. I habitatområdet er der lavet flere DEVANO registreringer, der potentielt er beskyttet efter § 7 stk. 1 (kategori 1 natur).

Nærmeste kat 1. natur er et surt overdrev ca. 4,3 km vest for anlægget ved Karup Å. Hængesæk området ligger dog udenfor natur 2000. Totalbelastningen er beregnet til 0,0 kg N/ pr ha, der er kumulation med et andet landbrug.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Det nærmeste sammenhængende naturområde er et overdrevsareal ved Kombakker, som udover at være beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 ligeledes er beskyttet efter Husdyrlovens § 7 stk. 2. Overdrevet ligger ca. 1200 m sydvest for anlægget. Sure overdrev har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet i dette punkt til 0,1 kg N/ha/år og totaldepositionen til 0,2 kg N/ha/år i forhold til driften for 8 år siden.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2-natur på 1,0 kg N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2-natur er på 0,2 kg N/ha/år. Grænseværdien for totaldeposition er dermed overholdt.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

De nærmeste områder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, er tre mindre søer uden tålegrænse 400 - 600 meter hhv. nord, sydvest og sydøst for anlægget. Der er ikke registreret speciel sårbar flora eller fauna inden for en afstand på 1.000 m fra anlægget.

Der er regnet til de nærmeste KAT 3 mose vest for anlægget. Merbelastningen er beregnet til 0,1 Kg N/ha/år. Merbelastning fra anlægget på overdrev nord for ejendommen er 0,2 kg N/ha/år. Her er tale om det punkt som belastes mest med 0,2 kg N totalt pr år.

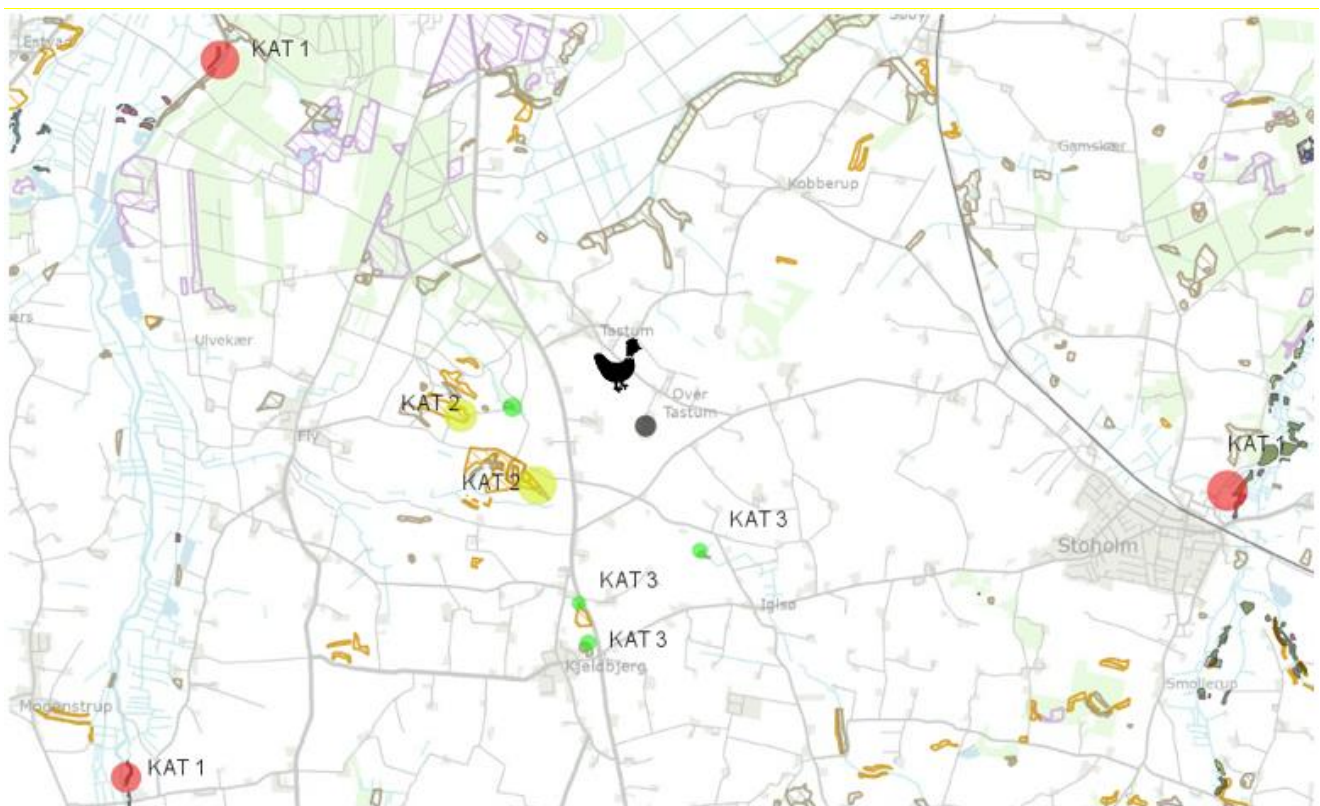
Der er et lille lysåbent areal som er tilgroet vest for ejendommen. Her er også en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år.

De øvrige KAT 3 punkter overstiger ikke en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år. Nærmeste område har en merbelastning der er beregnet til 0,1 kg N/ha i forhold til driften for 8 år siden.

Natur KAT 3 modtager under 1 kg/N merbelastningen, emissionen ligger derfor under lovens krav.

Af figur 4 ses de udvalgte naturpunkter og i tabel 12 ses resultatet af de N-depositionsberegninger der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Figur 4. Naturpunkter

Tabel 12. Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Hængesæk KAT 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,2
Hede vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
Habitat øst	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
SKOV_NH3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,2
n2000 SYD	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
n2000	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§7	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
§3 mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2

PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGE BESKYTTELSKRAV (BILAG 4 ARTER)

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommen og udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderer Viborg Kommune umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Heraf er damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, troldflagermus og odder optaget på Rødlisten som sårbare arter.

Viborg Kommune har således registreret flere sjældne dyr og plantearter i området lange Karup Å.

Omkring husdyrbrugets bygninger er Viborg Kommune ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter. Husdyrholdet på ejendommen vurderes at have en neutral effekt på eventuelle arter beskyttet efter habitatdirektivets bilag IV.

Selvom Viborg Kommune ikke er bekendt med forekomster af planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter omkring husdyrbrugets bygninger, så kan flagermus bruge bygningerne som sommer-, mellem- eller vinterkvarterer. Levesteder for flagermus ændres ikke, da der ikke sker bygningsmæssige ændringer

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der forventes ikke væsentlige lugtgener fra produktionens anlæg, men der vil være en emission af lugt fra stalden. Lugtgenerne kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr. De primære lugtkilder på et fjerkræbrug af denne type er staldventilation, udmugning af fast gødning og gylleudbringning på markerne.

Ansøgningssystemet har beregnet en teoretisk lugtemission fra staldbygningerne. Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Af beregningen efter lugtvejledning i Husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at geneafstand for lugt overholdes til samtlige typer af bebyggelser. Den beregnede afstand til områdetyperne er overholdt, det vil sige længere end den beregnede geneafstand. Se samlet lugtberegning herunder i tabel 13:

Tabel 13 Beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Jordemodervej 3 	0	FMK	190,4	190,4	678,4	Ja
Jordemodervej 8 	0	FMK	190,4	190,4	438,5	Ja
Lærkenborgvej 13 	0	FMK	190,4	190,4	627,9	Ja
Tastumvej 35 	0	FMK	190,4	190,4	376,6	Ja
Vestre Skivevej 19A 	0	FMK	190,4	190,4	763,7	Ja
Tastumvej 35 	0	NY	360,7	360,7	375,6	Ja
Tastumvej 45 	0	NY	360,7	360,7	995,7	Ja
Troelstrup By, Feldingbjerg 	0	FMK	602	602	3830,7	Ja
Vridsted By, Vridsted 	0	FMK	602	602	6201,2	Ja

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse eller byzone eller indenfor 100 meter fra de nabobeboelser, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra staldene, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Ovenstående beregningerne viser, at konsumægsproduktionen i ansøgt drift overholder lovens minimumskrav til afstande til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Lovens minimumskrav til afstande til samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

---

16) Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr. Foder- og gødningsrester er ideelle udklæknings steder for fluer, som kan udvikle sig til enorme flueforekomster, der ikke kan bekæmpes biologisk. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker derfor ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspil fjernes.

Fluer

Udtørring i staldene og udmugning 3 gange om ugen minimerer mulighederne for udvikling af fluelarver. Høns spiser fluelarver og finder alle larver i dybstrøelsen. Der er således ikke fluer i stalden. I gødningshuset kan der klækkes fluelarver. Der anvendes overdækning, og gødningen tørres mest mulig. Da der kun er dybstrøelse i tør tilstand, som ligger i staldene i længere perioder, hvor hønerne har adgang, vil der ikke være en væsentlig opformering af fluer.

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Rotter

Ansøger har tegnet kontrakt med anerkendt skadedyrbekæmpelsesfirma. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen vil kommunes landbrugsteam straks bliver kontaktet.

Der er fokus på flue- og rottebekæmpelse og korrekt opbevaring af foder for at undgå tilhold af skadedyr.

Det vurderes at ejendommen skadedyrsbekæmpelse, med hyppig udmugning og lukket lager er tilstrækkelige til at imødekøbe væsentlige gener. Bekæmpelse af gnavere ved konstateret angreb fra skadedyr, vurderes også til at være tilstrækkelig.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 17) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og frakørsel for ejendommen sker fra Tastumvej, som er eneste vej til ejendommen. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Det tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 5.00-20.00 og ikke på søn- og helligdage. Det er muligt at komme til ejendommen uden at komme igennem andre landsbyer i området end Over Tastum. Transport med lastbiler sker primært til Vestre Skivevej, der er beregnet til meget og tung trafik.

Tabel 14. Transporter

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift	Forskel
Diverse i forbindelse med ærgproduktion	20	20	0
Tilskudsfoder fra Foderstoffirmaer	104	104	0
Transport af husdyr til og fra ejendommen	40	60	20
Æg og emballage	126	126	0
Diesel	25	25	0
Fast besøg af dyrlæge	1	1	0
DAKA	52	52	0
Korn og koncentrat til foderblanding	200	250	50
Montører og vedligehold	2	2	0
Transport af gylle fra gyllebeholder til udbringningsarealer og transport biogas	180 + 250	400+ 250	120
Andet, herunder daglig tilsyn mm.			
I alt	1.000	1.190	190

Transport af dyr til og fra ejendommen sker via indkørsel fra Tastumvej ligesom nu. Transport af foder sker også ad Tastumvej – på hverdage i tidsrummet 05.00-18.00. Transport af brændstof sker ad Tastumvej på hverdage i tidsrummet fra 08.00-15.00. Transporter til og fra ejendommen kan dog periodevis give anledning til gener. Især vil gylletransporter kunne virke generende, da disse er meget

intensive, men til gengæld kun af et par dages varighed - to til tre gange om året i tidsrummet fra 05.00-20.00.

Transport i forbindelse med markdrift er koncentreret til perioder, med høst/efteråret som travleste periode. Der kan forekomme trafik på alle tider af døgnet i den forbindelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til transport.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens væsentligste kilder til støj vil være ventilationsanlægget, foderleverancer og anden transport til og fra ejendommen.

Ventilationsanlægget bliver, jf. tidligere afsnit, vedligeholdt og rengjort samt optimeret med jævne mellemrum. Det er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket sikrer mod overventilering af stalden.

Færdigfoder indblæses i fodersiloer, men der sker ingen forøgelse i antal leverancer (ca. 1 gang i ugen). Korn til amerikanersiloer køres typisk til disse hvert år i høst.

Transport vil foregå fra tidlig morgen til sen aften, men det tilstræbes, at der ikke foregår tung transport på søn- og helligdage.

Da der drives et større jordbrugsareal fra ejendommen, er der stor trafik med landbrugsmaskiner. Der er ikke nogen udvidelse af areale, t og veje er derfor allerede belastet med trafikken. Beboere i området har tilknytning til landbrug, eller er allerede bevidste om den periodevise travlhed, som er kendetegnet ved moderne planteavl.

Der er ikke foretaget støjmåling på ejendommen. Staldbygningerne ligger ca. 300 meter fra nærmeste nabobeboelse. På grund af afstanden til nabobeboelser forventes ingen støjgener fra driften.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støj i forbindelse med produktionen vil ikke kunne undgås.

Der er redegjort for, at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende efter at projektet er gennemført.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 18) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes. Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støv undslipper fra produktionen via ventilationsluft. Produktionen foregår i et tørt klima, derfor vil der være støv i ventilationsluften fra staldene. Afstanden til naboer og støvmængden fra staldene er tilsammen det, som karakteriserer graden af genen. Der er god afstand til naboerne. Nærmeste nabo er beliggende mere end 300 meter fra staldene. Staldene er ikke åbne, og ventilationsluften bevæger sig langsomt, når den forlader udblæsningerne i siderne. Støvpartikler vil ikke kunne bæres ret langt, da de er tæt ved jordoverfladen. Beplantningen omkring staldene er med til at indfange støvpartikler. Fra gødningslæssehus er der støv, men det forventes ikke, at udbredelsen herfra vil skabe problemer.

I forbindelse med tømning og udkørsel af husdyrgødning kan der opstå støvgener. For at mindske støvgener mest muligt, bestræber ansøger sig på at afvikle disse aktiviteter indenfor normal arbejdstid og på hverdage. Transportmateriel er indrettet til kørsel med dybstrøelse og fast gødning og vedligeholdes løbende. Vognene er indrettet så der ikke tabes materiale på vejen. Transport er ikke forbi nabo.

Der kan være støvgener i forbindelse med aflæsning af foder. Det begrænser sig til få timer ugentligt. Fodersiloerne er forsynet med støvfang i form af cykloner, der separerer luft og foder ved aflæsning.

Foderstøv skal undgås for ikke at danne grundlag for algevækst og tiltrække fugle og gnavere. Derfor sikres effektiv virkning af cyklonerne for at begrænse problemet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra anlægget forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 19) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 20) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lyset i staldene følger et forud indtastet program. Der kan ikke undslippe lys fra staldene. Der er udendørs belysning ved læsserampe og ved gødningslæsehuse. Disse installationer er udstyret med tænd/sluk funktion.

I hønsestalden er lyset reguleret i forhold til bl.a. hønsenes udviklingstrin, og der er mulighed for lysdæmpning. Der vælges belysning, som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd. Der opsættes lysstofrør (sparepærer) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med et lavt effekttab. Der er ingen lux-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

I forhold til BREF/BAT drives staldene med separat belysning, der bliver reguleret i forhold til hørnernes adfærd og alders-/udviklingstrin. I pakkerum og forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde.

Lys bruges kun undtagelsesvis om aftenen og om natten.

I forbindelse med jordbrugsdrift er der lys omkring maskinhuse og plads ved amerikanersiloer. Det vender bort fra bebyggelserne ved Over Tastum. Lyset vil derfor ikke udgøre en gene udover på ejendommens område.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsoptbevaringsanlæg.

BAT kravet indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel 15.

Tabel 15.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	12911	1148	14059
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	10669	988	11657
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2402
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning i tabel 16 om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

Tabel 16. Forudsætning for BAT-beregningen fra Husdyrgodkendelse.dk

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde					
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c	
Konsumæg 1	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96	
Konsumæg 2	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96	
Konsumæg 3	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96	
Konsumæg 4	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96	
Stald 5	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,96	0,96	
Stald 6	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,96	0,96	

Anlægget har ifølge beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk en emission på 11.657 kg N/år.

Produktionens emissionsfaktor og BAT-niveau er det samme – nemlig 0,92 kg N/ m²*år - idet BAT er angivet med hyppig udmugning i tidligere ansøgning. For de nye stalde er standardemissionen 0,96 kg N/m²*år.

Det anvendte staldsystem har laveste standard emissionsfaktor for de mulige staldsystemer til konsumæg. Produktionens størrelse angiver et BAT-niveau, og i Husdyrgodkendelse.dk er BAT-niveauet beregnet. Staldsystemet har således en emission på 14.059 Kg N/år. Samlet effekt af miljøteknologi resulterer i en emission fra stald som er 2.242 kg N/år under BAT niveau. Den anvendte miljøteknologi er hyppig udmugning i fjerkræstalde.

For at opnå BAT-niveau er det ikke nødvendig at anvendt miljøteknologi på gødningslagret. Der er anvendt lukket gødningslæsehuse til fast gødning og dybstrøelse. Den anvendte gyllebeholder er med fast overdækning og ny gylletank er med flydelag, hvilket er BAT niveau. Samlet emission fra lager af husdyrgødning er 988 Kg N/år. Det er 160 kg N under BAT niveau, hvilket er opnået ved teltoverdækning på eksisterende beholder.

Samlet set overholder produktionen BAT niveau med 2.402 kg N/år.

Den faktiske emission med anvendelse af valgte miljøteknologi er ansøgers forslag til BAT niveau.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser

Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse skal omfatte:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår for bedst tilgængelige teknik

- 21) *Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.*
- 22) *Ved tilsyn skal der redegøre for, hvilke renere teknologier, der er indført på ejendommen samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.*

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har fremsendt en miljøkonsekvensrapport, hvis oplysninger er medtaget under de relevante afsnit.

Miljøkonsekvensrapporten belyser de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten beskriver, hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

Miljøkonsekvensrapporten er gennemgået. Den indeholder beskrivelser og vurderinger i henhold til ovenstående punkter. Der er på den baggrund stillet vilkår til husdyrbruget i denne miljøgodkendelse.

Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter Husdyrbrugloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser ved landbruget.

10 ALTERNATIVER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke undersøgt alternativer til placeringen, idet det er en eksisterende produktion, som ønskes drevet videre. Udvidelsen med yderligere 2 stalde kan kun ligge øst for eksisterende anlæg, fordi an-

lægget skal bygges sammen. Driften er uændret, og der anvendes samme management i de nye stalde. Placeringen af den nye gyllebeholder er også givet. Ved eksisterende tank er forhold i forbindelse med transport osv. undersøgt.

Alternativ staldindretning

For valg af produktionssystem til ægproduktion er der ikke andre staldtyper, der ud fra et miljømæssigt synspunkt, er bedre end denne inventartype med etageanlæg. Den reducerede ammoniakfordampning er medvirkende til, at gødningen har højere kvælstof indhold, og derfor er med til at forbedre udbyttet i marken. En alternativ staldindretning har ikke været aktuel, især ikke når der tidligere har været bure i stalden, og den derfor har de nødvendige konstruktions-dele til et anlæg med etager.

Det valgte staldsystem og management giver den laveste emission. Derfor er valget det bedste for naturen. Samtidig giver det staldsystem nogle muligheder for at holde høns indendørs, samtidig med at deres behov tilgodeses med funktionen af inventaret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

11 MILJØLEDELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tastumvej 39, 7850 Stoholm er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter i øvrigt krav om, at følgende krav skal overholdes:

- IE-husdyrbrug skal udarbejde oplæringsmateriale til personale. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.
- IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en ret omfattende plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende.
- IE-husdyrbrug skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som er beskrevet i EU-forordninger. Dokumentationen skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.
- IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.
- IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.
- IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen (dog ikke hvis man har haft tilsyn i det pågældende år):
  - 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
  - 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
  - 3) Logbog over gennemførte kontroller
  - 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

12 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af driften gives besked til kommunen. Herefter vil stalde og fodersiloer blive tømt og rengjort. Desuden vil alle gødningslagre blive tømt.

Staldene vil blive sikret mod frost og lukket ned således, at der ikke vil ske skade på inventar og servicebygninger.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger forsøge at udleje/anvende gyllebeholdere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruglovens § 46 fastsætter, at kapitel 4b i lov om forurennet jord finder anvendelse ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
- 4) situationer omfattet af § 49, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør af driften på ejendommen skal der i øvrigt træffes alle de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og uhygiejniske forhold. Ejer er forpligtiget til at sikre sig at stedet efterlades i en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Der skal ved ophør som minimum foretages følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Stalde, fortanke og gylletanke skal tømmes og rengøres for rester af husdyrgødning.
- Alle oplag af diesel, olie og kemikalier skal tømmes og bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Viborg Kommune.
- Alt animalsk affald skal afhentes til destruktion efter gældende regler.
- Alt olie- og kemikalieaffald, medicinrester, samt fast affald skal bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Viborg Kommune.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger forsøge at udleje/anvende gyllebeholdere.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

23) *Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:*

- *Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.*
- *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige godkendelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 10. juni 2021. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 8. juli 2021.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer